

31974L0061

L 38/22

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

11.2.1974.

DIREKTIVA VIJEĆA**od 17. prosinca 1973.****o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na uređaje za sprečavanje neovlaštene uporabe motornih vozila**

(74/61/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Skupštine ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

budući da se tehnički zahtjevi koje motorna vozila moraju ispuniti prema nacionalnom zakonodavstvu između ostalog odnose na uređaje za sprečavanje neovlaštene uporabe tih vozila;

budući da se ti zahtjevi razlikuju od jedne do druge države članice; budući da je stoga potrebno da sve države članice donesu jednake zahtjeve bilo povrh svojih postojećih pravila ili umjesto njih, posebno kako bi bilo moguće uvesti postupak EEZ homologacije tipa koji je bio predmet Direktive Vijeća od 6. veljače 1970. ⁽³⁾ o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica za svaki tip vozila;

budući da je poželjno poštovati tehničke zahtjeve koje je usvojila Gospodarska komisija UN-a za Europu u svojem Pravilniku

ECE R 18 ⁽⁴⁾ („Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila u odnosu na njihovu zaštitu od neovlaštene uporabe”) koji je priložen Sporazumu od 20. ožujka 1958. o prihvaćanju jednakih uvjeta za homologaciju i uzajamno priznavanje homologacije za opremu i dijelove motornih vozila,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Za potrebe ove Direktive „vozilo” znači svako motorno vozilo namijenjeno uporabi na cesti, s nadogradnjom ili bez nje, na najmanje četiri kotača i najvećom konstrukcijskom brzinom većom od 25 km/h osim tračnih vozila, poljoprivrednih traktora i ostalih prijevoznih strojeva.

Članak 2.

Ni jedna država članica ne smije odbiti dodjelu EEZ homologacije tipa ni nacionalne homologacije tipa vozila zbog razloga koji se odnose na uređaj za sprečavanje neovlaštene uporabe vozila ako je on ugrađen u skladu sa zahtjevima utvrđenim u Prilogu I.

Članak 3.

Ni jedna država članica ne smije odbiti ni zabraniti prodaju, registraciju, početak uporabe ni uporabu vozila zbog razloga koji se odnose na uređaj za sprečavanje neovlaštene uporabe ako su oni ugrađeni u skladu sa zahtjevima utvrđenim u Prilogu I.

Članak 4.

Država članica koja je dodijelila homologaciju tipa poduzima potrebne mjere kako bi bila obaviještena o svakoj izmjeni dijela ili značajke navedenih u točki 2.2. Priloga I. Nadležna tijela te države članice odlučuju treba li na izmijenjenom tipu vozila obaviti dodatna ispitivanja i sastaviti novo izvješće. Ako ispitivanja dokažu nesukladnost sa zahtjevima ove Direktive, izmjena se ne odobrava.

⁽¹⁾ SL C 112, 27.10.1972., str. 16.⁽²⁾ SL C 60, 26.7.1973., str. 12.⁽³⁾ SL L 42, 23.2.1970., str. 1.⁽⁴⁾ ECE, Ženeva, E/ECE/324 – E/ECE/TRANS/505/Rev. Dodatak 17.

Članak 5.

Sve izmjene potrebne radi prilagodbe zahtjeva iz priloga I. i II. kako bi se uzeo u obzir tehnički napredak donose se prema postupku utvrđenom u članku 13. Direktive Vijeća od 6. veljače 1970. o usklađivanju zakonodavstava država članica o homologaciji tipa motornih vozila i njihovih prikolica.

Članak 6.

1. Države članice donose odredbe potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom u roku osamnaest mjeseci od dana objavljivanja ove Direktive i o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice osiguravaju da se tekstovi glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva proslijede Komisiji.

Članak 7.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 1973.

Za Vijeće
Predsjednik
I. NØRGAARD

PRILOG I. ⁽¹⁾**PODRUČJE PRIMJENE, DEFINICIJE, ZAHTJEV ZA DODJELU EEZ
HOMOLOGACIJE TIPA I ODREDBE**

1. UGRADBA UREĐAJA

Svako vozilo koje pripada kategoriji M₁ i N₁ (kategorije su definirane u Prilogu I. Direktivi od 6. veljače 1970.) mora biti opremljeno uređajem za sprečavanje neovlaštene uporabe vozila. Na vozilima ostalih kategorija takav uređaj je neobvezan.
2. DEFINICIJE

Za potrebe ove Direktive

(2.1.)

 - 2.2. „tip vozila” znači, u smislu sprečavanja njegove neovlaštene uporabe, kategorija motornih vozila koja se ne razlikuju u tako bitnim značajkama kao što su:
 - 2.2.1. proizvođačev opis tipa vozila;
 - 2.2.2. raspored i dizajn sastavnih dijelova odnosno sastavnih dijelova na koje djeluje zaštitni uređaj;
 - 2.2.3. tip zaštitnog uređaja;
 - 2.3. „zaštitni uređaj” znači ukupan sklop odnosno svi sastavni dijelovi namijenjeni sprečavanju neovlaštene uporabe motornog vozila. Zaštitni uređaj je sastavljen od uređaja koji sprečava pokretanje pogona motora na uobičajen način jednim od niže navedenih uređaja. Zaštitni uređaj može biti:
 - takav da djeluje na upravljački mehanizam,
 - takav da djeluje na ručicu mjenjača,
 - takav da djeluje na prijenosni mehanizam, ili
 - takav da sprečava rad motora.
 - 2.3.1. Uređaji koji sprečavanju samo otpuštanje kočnica na vozilu ne smatraju se „zaštitnim uređajima”;

(2.4.)

 - 2.5. „upravljački mehanizam” znači upravljač, stup upravljača i njegovi okolni dijelovi, osovina upravljača, kućište pogona sklopa upravljača i svi ostali sastavni dijelovi koji su namijenjeni sudjelovanju u apsorpciji energije pri udarcu u upravljač.
3. ZAHTJEV ZA EEZ HOMOLOGACIJU TIPA
 - 3.1. Zahtjev za homologaciju za tip vozila u odnosu na zaštitni uređaj za sprečavanje njegove neovlaštene uporabe podnosi proizvođač vozila ili njegov ovlašteni zastupnik.
 - 3.2. Zahtjevu se prilažu sljedeći dokumenti u tri primjerka koji sadrže sljedeće podatke:

⁽¹⁾ Tekst Priloga istovjetan je odgovarajućem tekstu Pravilnika ECE R 18; prije svega je jednaka raspodjela na pojedinačne točke; stoga je broj točke iz Pravilnika ECE R 18, koji nema dvojnika u ovoj Direktivi, radi prepoznavanja naveden u zagradama.

- 3.2.1. opis tipa vozila u odnosu na namještanje i dizajn upravljačkog dijela odnosno sklopa na koji djeluje zaštitni uređaj;
- 3.2.2. crtež u odgovarajućem mjerilu sa zadovoljavajućom razinom detaljnosti zaštitnog uređaja i njegove ugradbe u vozilo;
- 3.2.3. tehnički opis samog uređaja.
- 3.3. Tehničkoj službi nadležnoj za provedbu homologacijskih ispitivanja potrebno je dostaviti:
 - 3.3.1. vozilo koje predstavlja tip vozila koji treba homologirati,
 - 3.3.2. na zahtjev tehničke službe one sastavne dijelove vozila za koje smatra da su nužni za provedbu ispitivanja u skladu s točkama 5. i 6.
- 4. EEZ HOMOLOGACIJA TIP A
 - (4.1.)
 - (4.2.)
 - 4.3. Certifikatu o EEZ homologaciji tipa prilaže se certifikat koji odgovara obrascu iz Priloga II.
 - (4.4.)
 - (4.4.1.)
 - (4.4.2.)
 - (4.5.)
 - (4.6.)
- 5. OPĆE ODREDBE
 - 5.1. Zaštitni uređaj dizajniran je tako da ga je potrebno isključiti kako bi se omogućilo:
 - 5.1.1. pokretanje motora na uobičajen način ili
 - 5.1.2. upravljanje vozilom ili kretanje vozila unaprijed uporabom vlastitog pogona.
 - 5.2. Kad je uređaj aktivan ne smije biti moguće jednostavnim sredstvima onesposobiti njegove dijelove koji su potrebni za ispunjenje uvjeta navedenih u točki 5.1.2.
 - 5.3. Motor vozila mora biti moguće pokrenuti i zahtjevi točke 5.1. gore moraju biti ispunjeni isključivo uporabom jednog ključa na jednoj ključanici; osim u primjeru iz točke 6.1.6., ključ ne smije biti moguće u potpunosti izvuci iz ključanice, a da ne djeluje zaštitna oprema opisana u točki 5.1. ili je ona aktivirana.
 - 5.4. Zaštitni uređaj opisan u točki 5.1. dizajnira se tako da se ne može otvoriti, onesposobiti ili uništiti na brzinu i bez privlačenja pozornosti.
 - 5.5. Zaštitni uređaj ugrađuje se na vozilo kao dio stalne opreme. Ugrađuje se tako da ga nije moguće rastaviti bez uporabe posebnog alata čak ni nakon skidanja kućišta ako je zaključan. U slučaju da bi zaštitni uređaj bilo moguće onesposobiti odstranjivanjem vijaka, oni su, osim ako je riječ o vijcima koje nije moguće odstraniti, prekriveni dijelovima zaključanog zaštitnog uređaja.
 - 5.6. Ključanica je sigurno i čvrsto ugrađena u zaštitni uređaj.

- 5.7. Ključanice u uporabi imaju najmanje 1 000 različitih kombinacija što znači da ključem koji odgovara nekoj određenoj kombinaciji u prosjeku nije moguće otvoriti više od jedne ključanice od 1 000. Kod pojedinačnog tipa vozila, učestalost pojavljivanja određene kombinacije je približno jedan na 1 000.
- 5.8. Zaštitni uređaji moraju biti dizajnirani tako da isključuju svaki rizik slučajnog aktiviranja koje bi ugrozilo sigurnost kad se vozilo kreće.
- 5.9. Ako je za rad zaštitnog uređaja potrebno koristiti neki drugi izvor energije od energije vozača, taj izvor energije se primjenjuje samo za otključavanje i zaključavanje uređaja. Zaštitni uređaj u određenom položaju ostaje isključivo mehaničkim sredstvima.
- 5.10. Zaštitni uređaj može dodatno biti opremljen vanjskim zvučnim alarmnim uređajem koji počinje djelovati pri svakom pokušaju otključavanja uređaja, pokušaju njegovog onesposobljavanja ili uništavanja; zvučni signali uređaja su kratki i samostalno završavaju najkasnije nakon 30 sekundi; oni se počinju oglašavati samo ako je djelovanje uređaja ponovno aktivirano. Osim toga, ispušta ih uređaj za upozorenje ugrađen na vozilo.

(5.10.1.)

(5.10.2.)

6. POSEBNE ODREDBE

Osim općih odredbi iz točke 5., zaštitni uređaj, ako je tipa koji djeluje na upravljač, prijenosni mehanizam ili ručicu mjenjača, mora biti u skladu s uvjetima navedenim niže za takav tip uređaja.

6.1. Zaštitni uređaji koji djeluju na upravljač

- 6.1.1. Zaštitni uređaji koji djeluju na upravljač moraju ga zaključati.
- 6.1.2. U nijednom slučaju se upravljač ne zaključava slučajno kad je ključ u ključanici zaštitnog uređaja čak i kad je aktiviran ili je aktivan uređaj za sprečavanje pokretanja motora.
- 6.1.3. Dok ključanica koja djeluje na upravljač nije otključana, nije moguće pokrenuti vozilo s benzinskim motorom odnosno dizel motorom.
- 6.1.4. Kad je zaštitni uređaj aktivan nije ni u kom slučaju moguće spriječiti otpuštanje vijka u nasuprotan komplementarni dio.
- 6.1.5. Vijak prodire do odgovarajuće dubine tako da je zaštitni uređaj nadalje učinkovit i nakon što se je istrošen do određene mjere.
- 6.1.6. Ako je zaštitni uređaj takav da je ključ moguće izvući u položaju osim u položaju u kojem je upravljač zaključan, on je dizajniran tako da postupak potreban za postizanje tog položaja i odstranjivanje ključa nije moguće izvesti slučajno.
- 6.1.7. Zaštitni uređaj je dovoljno jak da prenese primjenu obrtne sile od 19,6 daNm u oba smjera usporedno osi osovine upravljača i u statičkim uvjetima, a da ne nastanu oštećenja mehanizma upravljača koja bi mogla negativno utjecati na sigurnost.

6.2. Zaštitni uređaji koji djeluju na prijenosni mehanizam

Zaštitni uređaji koji djeluju na prijenosni mehanizam sprečavaju okretanje pogonskih kotača na vozilu.

6.3. **Zaštitni uređaj koji djeluje na ručicu mjenjača**

- 6.3.1. Zaštitni uređaj koji djeluje na ručicu mjenjača sposoban je spriječiti bilo kakvo mijenjanje brzina.
- 6.3.2. Kod ručnih mjenjača ručicu mjenjača je moguće zaključati samo u sljedećim položajima: u položaju za vožnju unatrag i u praznom hodu ili samo u položaju za vožnju unatrag.
- 6.3.3. Kod automatskih mjenjača zaključavanje mjenjača je moguće samo u položaju „parkiranje”; dopušteno je dodatno zaključavanje u „praznom hodu”.

(7.)

(8.)

(9.)

(10.)

(11.)

—

PRILOG II.

Naziv tijela za homologaciju

OBRAZAC

CERTIFIKAT O HOMOLOGACIJI TIPA**(odbijanje odnosno ukidanje homologacije za tip motornog vozila u odnosu na zaštitu od neovlaštene uporabe)**

Br. homologacije

1. Trgovački naziv ili oznaka motornog vozila
2. Tip vozila
3. Naziv i adresa proizvođača
4. Prema potrebi naziv i adresa ovlaštenog zastupnika proizvođača
5. Kratak opis zaštitnog uređaja, njegove ugradbe i dijelova vozila ili način djelovanja osim uređaja za pogon motora (upravljač/ručica mjenjača/prijenosni mehanizam/sprečavanje rada motora ⁽¹⁾)
6. Vozilo je dodatno opremljeno zvučnim signalnim uređajem sljedećeg tipa
7. Vozilo je stavljeno u postupak homologacije tipa dana
8. Tehnička služba koja provodi ispitivanja u postupku homologacije tipa
9. Datum certifikata koji je dodijelila ta služba
10. Broj certifikata koji je dodijelila ta služba
11. Homologacija tipa se dodjeljuje/odbija ⁽¹⁾
12. Mjesto
13. Datum
14. Potpis
15. Ovom certifikatu su priloženi sljedeći dokumenti prethodno označeni navedenim brojem homologacije tipa:
 - crteži, sheme i nacrti zaštitnog uređaja, njegove ugradbe te dijelova vozila na koje djeluje;
 - fotografije zaštitnog uređaja i ostalih dijelova koji doprinose zaštiti vozila od neovlaštene uporabe.

⁽¹⁾ Prekrižiti nepotrebno.